



JEVNAKER
KOMMUNE



**KOMMUNEPLANENS
AREALDEL 2019-2031**
Planprogram
Høringsforslag

INNHold

1.	Innledning	4
1.1	Mål med planarbeidet:	5
1.2	Rammer for planarbeidet:.....	5
1.3	Hensikten med planprogrammet:	6
2.	Planprosessen i korte trekk:	6
3.	Organisering av planarbeidet:.....	7
3.1	Medvirkning:	8
4.	Føringer for planarbeidet.....	8
4.1	Planstrategi	8
4.2	Kommuneplanens samfunnsdel	9
4.3	Nasjonale forventninger:	9
4.4	Regionale og kommunale planer	10
5.	Tema som skal drøftes i planen	10
5.1	Boligutvikling:	10
5.2	Fritidsboliger	11
5.3	Næringsutvikling:	11
5.4	Samferdsel og infrastruktur:	11
5.5	Klimaklok kommune	11
5.6	Forventet vekst som følge av ny vei og bane.....	11
5.7	Andre forhold som bør drøftes i arealdelen:	11
6.	Konsekvensutredning og Ros-analyse.....	11
6.1	Metoder for konsekvensutredning:	11
6.2	Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)	12
7.	Framdriftsplan	12



1. INNLEDNING

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Arealdelen er kommunens viktigste styringsverktøy for bruk av kommunens arealer, og omfatter hele kommunen. Arealdelen viser dessuten sammenhengen mellom arealdisponeringen og mål og strategier gitt i kommuneplanens samfunnsdel.

Jevnaker kommune er i ferd med å avslutte sitt arbeid med revisjon av samfunnsdelen av kommuneplan.

Plan og bygningslovens § 11-1 krever at kommunen har en samlet kommuneplan som består av en samfunnsdel med mål og retningslinjer for i et langsiktig perspektiv, og en arealdel som viser kartet og inneholder bestemmelser og retningslinjer for bruk av arealene.

Gjeldene arealdel av kommuneplan ble vedtatt i 2016, og har til nå fungert som et godt styringsverktøy for kommunens arealforvaltning. Det ble i forbindelse med revisjon av denne planen gjort en omfattende arbeid ved å tilpasse planen og dens bestemmelser til ny plan- og bygningslov. I forbindelse med revisjon av gjeldende plan ble det spesielt lagt vekt på sentrumsutvikling og tilrettelegging for ny næring. Dette var blant annet grunnlaget for områdeplan for Jevnaker sentrum og næringsplan for Bergermoen.

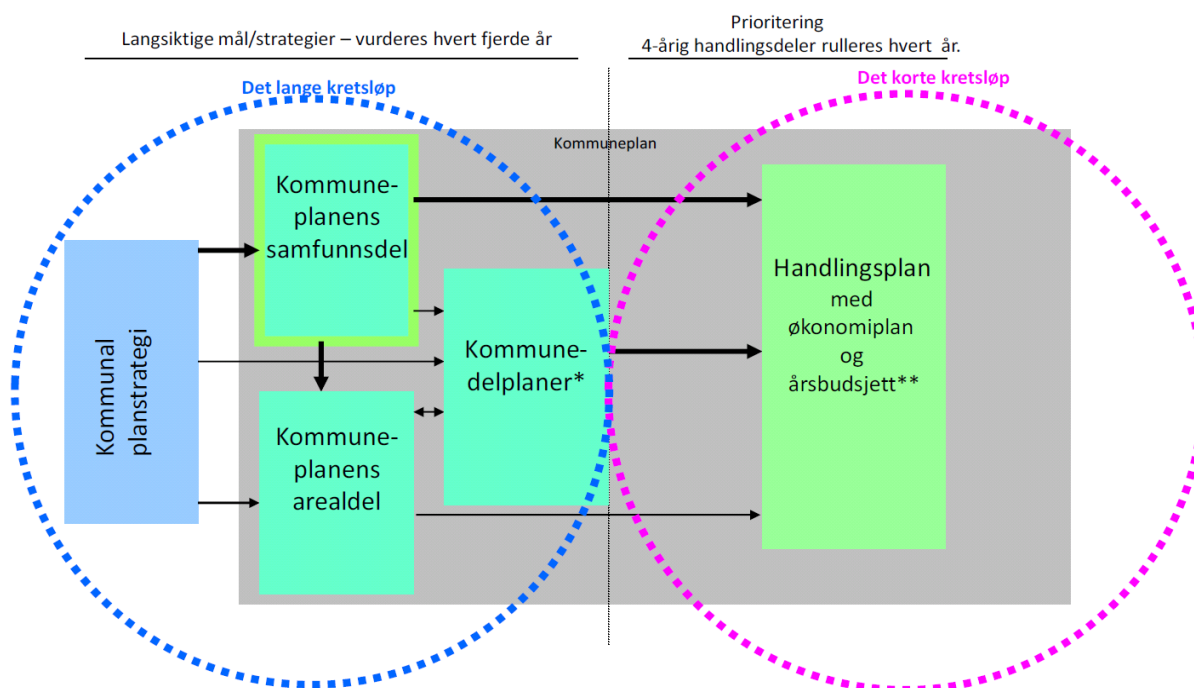
Vedtatt planstrategi for 2016 -2019 setter fokus på hvordan vei og bane vil påvirke Jevnaker med tanke på vekst både innenfor næring og befolkningsvekst. Ny kommuneplan bør derfor tilpasses en forventet og ønsket vekst i Jevnaker. Videre gir planstrategien føringer for å utvikle kommunen i et framtidsperspektiv, der smarte løsninger hjelpe kommunen til mer effektiv drift og samtidig som vi utvikler oss til et attraktivt bosted.

Som et samspill mellom administrasjonen, politikerne og lokalsamfunnet, er det igangsatt et innovasjonsprosjekt «Fjordlandbyen Jevnaker»

Prosjektet initierer ideer for utvikling i Jevnaker der fjorden spiller en sentral rolle for utviklingen.

Disse signaler bør også legges til grunn for revisjonsarbeidet.

Samfunnsdelens plass i det kommunale plansystemet



1.1 Mål med planarbeidet:

Hovedmålet med planarbeidet er å styre arealforvaltningen i kommunen i en ønsket retning, herunder:

- Legge til rette for en ønsket befolkningsvekst med gode/attractive oppvekst og leveforhold
- Legge til rette for ulik næringsutvikling sett i sammenheng med annen arealbruk
- Sikre en bærekraftig utvikling der miljø og klimahensyn ivaretas
- Utvikle kommunen i et framtidsperspektiv, der smarte løsninger hjelper kommunen til mer effektiv drift, samtidig som vi utvikler oss til et attraktivt bosted.
- Ta vare på viktige kultur- og naturkvaliteter.

1.2 Rammer for planarbeidet:

Plan- og bygningsloven § 11-5 krever at kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Samfunnsdelens premisser for en ønsket utvikling legger derfor sterke føringer for arealdelen.

Pbl. § 4-2 krever at planen skal ha en planbeskrivelse med planens formål, hovedinnhold og konsekvenser arealbruken medfører omkringliggende områder og kommunen som helhet. Det stilles derfor krav til at det gjøres konsekvensutredninger der det gjøres endringer i arealbruken.

Pbl. § 11-5 krever at kommuneplanens arealdel skal bestå av plankart, bestemmelser og retningslinjer til kartet og en planbeskrivelse for hvordan nasjonale mål og retningslinjer ivaretas i planen. Videre skal overordna statlige og regionale planer innarbeides, samt kommuneplanene til nabokommunene hensyntas.



1.3 Hensikten med planprogrammet:

Kommuneplanen rulleres regelmessig på bakgrunn av nødvendigheten for å oppdatere planen etter nye nasjonale og regionale retningslinjer eller nye politiske ønsker for arealbruk, utvikling av transportsektor m.m. Kommunen har en intensjon om å rullere planen en gang innenfor hver kommunestyreperiode. Rulleringen åpner også for revurdering av kommunale retningslinjer og ønsker for langsiktig utvikling.

Det ønskes at arealdelen knyttes mest mulig opp mot samfunnsdelen slik at arealforvaltning i kommunen skjer i tråd med mål og føringer gitt i samfunnsdelen. I høringsutkastet til kommuneplanens samfunnsdel pekes det på befolkningsvekst, sentrumsutvikling, levekår, klima og energi, beredskap og samferdsel som noen av de største utfordringene Jevnaker ønsker å imøtekomme i årene fremover. Føringer på hvordan dette skal imøtekommes finnes i samfunnsdelen og skal videre drøftes i arbeidet med arealdelen.

Hensikten med planprogrammet er å gi en oversikt og forutsigbarhet for planarbeidet. Følgende forhold skal vises:

- Hensikten med revisjonsarbeidet
- Temaer som skal inngå i arbeidet
- Organisering av arbeidet
- Medvirkning
- Prosess
- Framdrift

2. PLANPROSESSEN I KORTE TREKK:

Planoppstart og planprogram:

- Planprogrammet blir lagt ut til offentlig ettersyn samtidig som det varsles oppstart av planrevisjonen. Det oppfordres til å komme med innspill/merknader til planprogrammet. Det oppfordres videre til å komme med innspill til arealdelen.
- Planprogrammet vedtas av kommunestyret.

Utredning av planløsninger:

- Registreringer og utredning av ulike temaer planen skal inneholde:
- Utredning og siling av innkomne arealforslag på bakgrunn av faglige og politiske vurderinger.
- Det gjøres konsekvensvurderinger (risiko og sårbarhetsanalyse) rundt de innspill som tas med etter 1 gangs siling.
- Det foretas ny siling på bakgrunn av konsekvensvurderingene.
- Planen oppdateres på bakgrunn av føringer fra andre planer og gjøres tidsriktig mht. endringer i samfunnet og erfaringer med gammel plan.
- Endringer i planen presenteres regionale myndigheter i planforum.
 - Det utarbeides forslag til ny plan.

Utkast til ny plan legges fram til offentlig ettersyn/høring.

- Det innhentes høringsuttalelser fra lokalsamfunnet, lag og foreninger, nabokommuner og regionale og statlige myndigheter.
- Det foretas merknadsbehandling og forslag til eventuelle endringer i planen. Ved innsigelser til planen fra regionale myndigheter eller nabokommuner, arrangeres planforum der en forsøker å komme fram til løsninger.
- Det gjøres endringer i planen i henhold til merknader/innsigelser.
- Det utarbeides nytt planforslag

Planen legges fram til endelig vedtak.

- Dersom det fremdeles fremmes innsigelser til planen, vil det enten være behov for meklingsmøter eller kan det være nødvendig å gjøre endringer i planen som krever nytt offentlig ettersyn.

3. ORGANISERING AV PLANARBEIDET:

I henhold til kommuneloven og plan- og bygningsloven er det kommunestyret som har det øverste ansvaret for organiseringen av planarbeidet. Likevel vil det være hensiktsmessig å bruke formannskapet/planutvalg, som styringsgruppe til planprosessen. For å kunne innhente faglige råd fra alle kommunens tjenester, foreslås rådmannens ledergruppe som prosjekteier for planrevisjon. Det foreslås opprettet en prosjektgruppe som står ansvarlig for gjennomføring, medvirkning og faglige vurderinger. Ved behov opprettes referansegrupper, innenfor ulike temaer.





3.1 Medvirkning:

Plan- og bygningslovens § 5-1 stiller krav til at det skal legges til rette for medvirkning ved revidering av kommuneplan.

Medvirkning fra innbyggere, lag og foreninger.

Planprogrammet legges ut på høring med oppfordring til aktiv deltakelse fra innbyggere, lag og foreninger

Medvirkning fra andre forvaltingsorgan:

Regionale og statlige myndigheter stiller store krav til innholdet i kommunens arealplan, siden planen skal ivareta nasjonale interesser og beredskapsmessige hensyn. For å få til en mest mulig smidig planprosess er det derfor nødvendig med god dialog med regionale myndigheter underveis.

Regionale myndigheter, samt nabokommuner har anledning til å fremme innsigelse til planen siden arealdelen er en juridisk plan. Innsigelser forsinker i de fleste tilfellene fremdriften i planprosessen.

4. FØRINGER FOR PLANARBEIDET

Kommuneplanlegging er hierarkisk bygget opp med et regelverk med nasjonale mål og retningslinjer for arealbruk. Videre skal kommunens egne planer en hierarkisk struktur der kommuneplanen er overordna.

4.1 Planstrategi

Kommunestyret vedtok planstrategi desember 2016. Planstrategien legger føringer for kommuneplanarbeidet herunder samfunnsdelen og arealdelen. Følgende satsingsområder er vedtatt i planstrategien:

- Ønsker utvikling av Jevnaker som følge av ny E16 og Ringeriksbanen
- Utfordringer knyttet til aldrene befolkning med hensyn til behov for pleie og omsorgstjenester, herunder demens
- Redusere klimautslipp og tilpasse arealbruken til endringer i klima

4.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Jevnaker har valgt å revidere samfunnsdelen av kommuneplan i forkant av arealdelen. Dette for at overordna føringer for samfunnsutviklingen skal legges til grunn for arealdelen.

Hovedmål i høringsutkastet til samfunnsdelen av kommuneplansom 2019-2030 er følgende

- Fra tettsted til Fjordlandsbyen Jevnaker
- Utvikle Jevnaker til en «klimaklok» kommune
- Et godt sted å leve, hvor alle kan ta gode val og oppleve mestring
- Innovativ og samskapende kommune

4.3 Nasjonale forventninger:

Miljøverndepartementet har utarbeidet en resolusjon med Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging.

Klima og energi:

Norge ar som mål fram til 2020 å redusere utslipp av klimagasser tilsvarende 30 % fra 1990 nivå. Dette er svært ambisiøst siden klimautslippene i 2010 var 8% over 1990 nivå.

Det stilles store forventinger til kommune at ved lokalisering og utforming av næringsvirksomhet, boliger og infrastruktur skal påvirke energibruk og utslipp fra transport og bygninger i lang tid framover. Fylkesmannen har fått et særlig ansvar for å følge opp kommunene.

By- og tettstedsutvikling:

Det legges stor vekt på energiøkonomisering, fornybar energi, fortetting, effektiv transport og gode kollektivtilbud i by- og tettstedsutvikling. Bestemmelsene og retningslinjene i arealdelen vil kunne gi klare føringer for dette.

Samferdsel og infrastruktur:

Transport står for en stor del av klimautslippene. Det forventes derfor at en gjennom kommunal planlegging reduserer bilbruk mest mulig.

Dette kan gjøres gjennom blant annet:

- Ha en arealforvaltning der avstanden mellom bolig og skole, barnehage, sentrumsfunksjoner og arbeidsplasser er minst mulig
- Gode kollektivtilbud
- Godt utbygget gang- og sykkelveinett

Verdiskapning og næringsutvikling:

Innovasjon og næringsutvikling skjer på tvers av administrative grenser og sektorer. Det forutsettes derfor en god og helhetlig planlegging i den enkelte kommune og på tvers av kommunegrensene.



Natur, kulturmiljø og landskap:

Jevnaker er kjent for sin flotte natur og vakre kulturlandskap. Det er både lokalt viktig og nasjonalt viktig å ta vare på disse kvalitetene for seinere generasjoner. Disse verdier vil dessuten kunne være en merkevare for utvikling av Jevnaker.

Helse livskvalitet og oppvekstmiljø:

Å tilrettelegge for gode levekår og god folkehelse handler også om fysisk planlegging. Tilrettelegging for fysisk aktivitet, adgang til viktige rekreasjonsområder, trygge oppvekstmiljø i boligområder, grønnsstruktur, trafiksikkerhet m.m. er med på å skape gode oppvekstmiljø.

I boligpolitikken er der dessuten viktig å sørge for varierte boligtilbud for eventuelt å redusere sosiale forskjeller.

Lovverk og forskrifter:

Aktuelle lovverk og forskrifter i arealplanprosessen er:

- Plan- og bygningsloven
- Forvaltningsloven
- Naturmangfoldloven
- Jordloven
- Skogloven
- Friluftsløven
- Forurensingsloven
- Kulturminneloven
- Folkehelseloven
- Forskrift for konsekvensutredning
- Kart- og planforskrift
- Forskrift om rammer for vannforvaltning.

4.4 Regionale og kommunale planer

Regionale og kommunale planer skal hensyntas. De regionale planene legger overordna føringer på tvers av kommunegrensene, og må hensyntas i planprosessen. Det samme gjelder flere kommunale planer, som kommuneplanens samfunnsdel, klima- og energiplan, trafiksikkerhetsplan, beredskapsplaner, folkehelseplan, m.fl.

5. TEMA SOM SKAL DRØFTES I PLANEN

Temaene som skal drøftes i arealplanprosessen er blant annet avspeilet av planstrategi og samfunnsdelen av kommuneplan.

5.1 Boligutvikling:

Jevnaker ønsker vekst i befolkningen og samfunnsdelen legger til grunn at fremtidig boligutvikling skal være sentrumsnær. Fjorden skal være et viktig grunnlag for å skape attraktive boligområder. Sentrumsnært bør det derfor åpnes for å tilrettelegge for allmenn tilgjengelighet i strandsonen. Det vil trolig bli en diskusjon om det skal åpnes for noe spredt boligbygging og i så fall under hvilke forutsetninger. Arealdelen er kommunens viktigste verktøy til å styre en ønsket befolkningsvekst og gi retningslinjer for innhold til de ulike boområder.

5.2 Fritidsboliger

Det har ikke vært noen utstrakt utbygging av fritidsboliger i Jevnaker i dag, men arealdelen bør legge føringer for om det skal tilrettelegges for nye fritidsboliger og forvaltning av eksisterende.

5.3 Næringsutvikling:

Samfunnsdelen legger føringer for næringsutvikling både innenfor tradisjonell næring og opplevelsesbasert næring

5.4 Samferdsel og infrastruktur:

Samferdsel og infrastruktur er viktige forutsetninger for arealplanlegging. Jevnaker vil i kommuneplanperioden få store samferdselsendringer gjennom at E- 16 legges utenfor sentrum. Dette vil påvirke arealplanleggingen i stor grad. En viktig oppgave er å sørge for at utviklingen av kommunens infrastruktur holder tritt med annen utvikling

5.5 Klimaklok kommune

Kommuneplanens arealdel skal sørge for en utvikling som reduserer klimautslipp. Arealdisponering samt det å gjøre det mulig å ta i bruk ny teknologi som reduserer utslipp vil være viktig. Planen skal legge føringer for prioritering av gang- sykkelforbindelser.

5.6 Forventet vekst som følge av ny vei og bane

Regionen står ovenfor store endringer med tanke på forventet vekst som følge av ny vei og bane. En viktig del av revisjonsarbeidet blir derfor å styre veksten til en ønsket utvikling.

5.7 Andre forhold som bør drøftes i arealdelen:

Det er viktig å oppdatere arealdelen i henhold til dagens situasjon for å unngå mest mulig dispensasjoner. Administrasjonen har derfor oppsummert en del spørsmål som bør drøftes i revisjonsarbeidet.

6. KONSEKVENsutredning OG ROS-ANALYSE

Alle kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging skal i tråd med plan- og bygningslovens § 4-2 har en særskilt vurdering av planen sin virkning på miljø og samfunn – «konsekvensutredning»

I tillegg skal det etter plan- og bygningslovens § 4-3 gjøres en risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) Analysen skal vise alle risiko- sårbarhetsforhold som har innvirkning på arealet og områdene rundt. Miljøverndepartementet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har laget egne rettleidninger for konsekvensutredning.

6.1 Metoder for konsekvensutredning:

Det finnes mange metoder for konsekvensutredning i arealplanprosesser. Det viktigste er det gjøres en bevisst vurdering og definere hvilke temaer som skal konsekvensutredes



Aktuelle temaer for konsekvensutredning innenfor miljø og samfunn:

- Forurensing støy
- Naturmangfold
- Landbruksinteresser
- Klimaendringer
- Landskap og grønstruktur
- Kulturminner og kulturmiljø
- Friluftsliv
- Transportbehov og energibruk
- Folkehelse
- Barn og unge sine oppvekstsvilkår
- Universell utforming.

6.2 Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)

Med klimaendringer og påfølgende mer ekstremvær følger også større sannsynlighet for jordskred, flom og andre hendelser. Kommunene stilles mer og mer ansvarlig for å ta hensyn til disse endringer i arealplanleggingen. Hydrologiske og geotekniske vurderinger bør derfor gjøres knyttet til å legge ut nye områder til utbygging.

7. FRAMDRIFTSPLAN

Kommunen har relativt kort tid til å gjennomføre revisjon av arealdelen før nytt kommunestyre velges. Det legges derfor opp til en effektiv og ikke altomfattende revisjon.

Dato	
Okt. 2018	Kommunestyret vedtar oppstart av revisjon av arealdelen og legger planprogram ut på høring. Planprogrammet vedtas høsten 2018 Høsten 2018 starter arbeidet med selve plandokumentet.
Februar – mars 2019	Utarbeidelse av planutkast
Mars/april 2019	Regionalt planforum
April 2019	Forslag til plan legges ut på høring - kommunestyret
August/sept 2019	Merknadsbehandling – planvedtak - kommunestyret



